

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	11

Część pierwsza

PRAWA DO LOKALI MIESZKALNYCH I ZARZĄDZANIE LOKALAMI

ROZDZIAŁ I. Formy zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Prawa i obowiązki uprawnionych.	31
1. Własność lokalu	31
1.1. Przepisy	31
1.1.1. Ustawa z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jedn. Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.) – art. 1–17	31
1.1.2. Ustawa z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm.) – art. 4–6 ¹ , 18–22, 40–49 ¹	37
1.2. Uwagi ogólne	49
1.3. Samodzielny lokal mieszkalny, lokal o innym przeznaczeniu	58
1.4. Odrębna własność lokalu, nieruchomości wspólna, udziały	65
1.5. Prawa dotychczasowego właściciela	74
1.6. Umowa z przedsiębiorcą (umowa deweloperska). Ekspektatywa odrębnej własności lokalu	76
1.7. Akty ustanawiające odrębną własność	90
1.7.1. Uwagi ogólne	90
1.7.2. Umowa o ustanowieniu własności lokalu	93
1.7.3. Jednostronne oświadczenie woli dotychczasowego właściciela	95
1.7.4. Postanowienie sądu znoszące współwłasność	96
1.8. Wspólnota mieszkaniowa	100
1.9. Prawa i obowiązki właścicieli lokali	105
1.10. Koszty zarządu nieruchomością wspólną	118
1.11. Przymusowa sprzedaż lokalu	121
2. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	125
2.1. Przepisy – ustawa z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm.) – art. 17 ¹ –17 ¹⁹	125

2.2. Charakter, zasady ustanawiania, wielopodmiotowość, związanie z członkostwem	129
2.3. Rozporządzalność. Prawo pierwokupu współuprawnionych	133
2.4. Ekspektatywa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu	136
2.5. Koszt budowy lokalu o statusie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Wkład budowlany	137
2.6. Księgi wieczyste dla spółdzielczych praw do lokali	139
2.7. Dziedziczenie prawa przez kilka osób	140
2.8. Przymusowa sprzedaż spółdzielczego prawa do lokalu	142
2.9. Wartość spółdzielczego prawa do lokalu	143
2.10. Szczególny status praw hipotecznie obciążonych	145
2.11. Egzekucja z praw własnościowych	145
2.12. Prawo do przewłaszczenia (uzyskania własności lokalu)	147
2.13. Wynajmowanie, użyczenie	148
2.14. Upadłość, likwidacja, egzekucja a spółdzielcze własnościowe prawa do lokali	149
2.15. Miejsca postojowe w lokalach garażowych	149
3. Spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego	150
3.1. Przepisy – ustawa z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm.) – art. 9–17	150
3.2. Umowa o spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, charakter i cechy tego prawa	156
3.3. Ekspektatywa lokatorskiego prawa do mieszkania, wkład mieszkaniowy	161
3.4. Wygaśnięcie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego	163
3.5. Prawo do przewłaszczeń (nabycia odrębnej własności lokalu)	165
3.6. Ograniczenia przeniesienia własności lokali mieszkalnych	167
3.7. Skutki rozwodu lub unieważnienia małżeństwa	168
3.8. Skutki śmierci małżonka uprawnionego do lokalu	169
3.9. Wygaśnięcie prawa do lokalu a uprawnienia osób bliskich	170
3.10. Skutki likwidacji i upadłości spółdzielni oraz egzekucyjnej sprzedaży budynku dla bytu lokatorskiego prawa do mieszkania	171
4. Najem lokalu mieszkalnego według Kodeksu cywilnego i ustawy o ochronie praw lokatorów	173
4.1. Przepisy – ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) – art. 659–692	173
4.2. Najem kodeksowy a ochrona praw lokatorów	178
5. Przydział kwatery i najem lokali służbowych	180
5.1. Przepisy	180
5.1.1. Ustawa z 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 206, poz. 1367 ze zm.) – art. 21–54	180
5.1.2. Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 ze zm.) – art. 88–98	201
5.1.3. Ustawa z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154 ze zm.) – art. 102–113	207
5.1.4. Ustawa z 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz.U. Nr 79, poz. 523 ze zm.) – art. 170–192	211
5.2. Zakwaterowanie żołnierzy	218
5.3. Zakwaterowanie policjantów	220

6. Użyczenie, rodzinne lub quasi-rodzinne tytuły zależne do korzystania z mieszkania	221
6.1. Przepisy	221
6.1.1. Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) – art. 710–719	221
6.1.2. Ustawa z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 788) – art. 23–30	222
6.2. Użyczenie i inne stosunki pochodne	224
ROZDZIAŁ II. Zarządzanie prawami do lokali mieszkalnych	228
1. Zarządzanie własnością lokali we wspólnotach mieszkaniowych	228
1.1. Przepisy – ustawa z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jedn. Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.) – art. 18–33	228
1.2. Zasada swobody umów o zarządzanie. Przegląd modeli zarządzania	234
1.3. Ustawowy zarząd małą wspólnotą mieszkaniową	244
1.4. Ustawowy zarząd dużą wspólnotą mieszkaniową	247
1.5. Podejmowanie i zaskarżanie uchwał w dużej wspólnotie mieszkaniowej	251
2. Zarządzanie własnością lokali oraz spółdzielczymi prawami do lokali w spółdzielniach mieszkaniowych	266
2.1. Przepisy – ustawa z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm.) – art. 1, 23–27 ¹	266
2.2. Zarządzanie zasobem mieszkaniowym w ogólności	268
2.3. Zarządzanie przez spółdzielnie własnością lokali członków	271
2.4. Prawa i obowiązki właścicieli lokali – członków spółdzielni i osób niebędących członkami (art. 4–6 ¹ u.s.m.)	275
2.5. Wnoszenie opłat, zasada bezwynikowej gospodarki zasobami mieszkaniowymi, fundusz remontowy	281
2.6. Zmiana wysokości opłat, kontrola wewnątrzspółdzielcza i sądowa	285
2.7. Odpowiedzialność innych osób niż właściciel z tytułu opłat za lokal	288
2.8. Ukształtowanie kompetencji organów oraz uprawnień członków	288
2.9. Zasady zarządu i administrowania osiedlem domów jednorodzinnych	292
2.10. Zaskarżanie uchwał walnego zgromadzenia spółdzielni przez członków i inne osoby	297
3. Zarządzanie lokalami oddanymi w najem lub jako kwatery – przez właścicieli domów lub dysponentów lokali	303
3.1. Przepisy – ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.) – art. 184–190	303
3.2. Pojęcie zarządzania i obowiązki profesjonalnego zarządcy	307

Część druga

OCHRONA PRAW LOKATORÓW I DODATKI MIESZKANIOWE

ROZDZIAŁ III. Ochrona praw lokatorów	311
---	------------

Ustawa z 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 ze zm.)	311
--	------------

ROZDZIAŁ IV. Dodatki mieszkaniowe	443
Ustawa z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. Nr 71, poz. 734 ze zm.)	443
Załącznik nr 1. Wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego	462
Załącznik nr 2. Deklaracja o wysokości dochodów	464

Część trzecia

OCHRONA SĄDOWA. WZORY POZWÓW I WNIOSKÓW SĄDOWYCH

Wzór nr 1. Pozew o zobowiązanie spółdzielni do ustanowienia odrębnej własności lokalu	467
Wzór nr 2. Pozew o zobowiązanie spółdzielni mieszkaniowej do przeniesienia własności lokalu (w trybie art. 49 ¹ u.s.m. – roszczenie o przewłaszczenie lokalu)	472
Wzór nr 3. Pozew o zobowiązanie przedsiębiorcy do ustanowienia odrębnej własności lokalu	477
Wzór nr 4. Pozew o uchylenie uchwały wspólnoty mieszkaniowej	484
Wzór nr 5. Wniosek właściciela lokalu o wyrażenie zgody na podział (połączenie) lokalu	490
Wzór nr 6. Pozew o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni	494
Wzór nr 7. Pozew o eksmisję z lokalu mieszkalnego	498
Wzór nr 8. Pozew o ustalenie niezasadności wypowiedzenia czynszu najmu	502
Wzór nr 9. Pozew o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu.	506
Wzór nr 10. Pozew o zapłatę.	510
Wzór nr 11. Pozew o nakazanie dokonania napraw	514